

Helsingin kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus asetti 21. I. 1945 komitean harkitsemaan esikaupunkiliitoksen aiheuttamaa sairaanhoitopaikkojen tarvetta ja keinoja sen tyydyttämiseksi. Komiteaan tulivat kuulumaan kaupunginhallituksen edustajana ja puheenjohtajana opetus- ja sairaala-asiaain johtaja J. W. Keto ja terveydenhoitolautakunnan edustajana I kaupunginlääkäri T. W. Wartiovaara sekä sairaalahallituksen edustajina professori F. Langenskiöld ja toimittaja Atte Pohjanmaa sekä sairaalataarkastaja Mikko Saarenheimo, joka jälkimmäinen on samalla toiminut komitean sihteerinä.

Tehtävänsä suoritettuaan komitea jättää kaupunginhallitukselle seuraavan mietinnön, johon sisältyy selvitys esikaupunkiliitoksen aiheuttamasta sairaanhoitopaikkojen tarpeesta ja ehdotus sen tyydyttämiseksi tarpeellisina pidetyistä käytännöllisistä toimenpiteistä.

Komiteanmietintö esikaupunkiliitoksen aiheuttamasta sairaanhoitopaikkojen tarpeesta ja sen tyydyttämisestä.*I. Liitosalue.*

Valtioneuvoston 5. X. 1944 antaman päätöksen mukaan tulevat Helsingin kaupunkiin vuoden 1946 alusta siirrettäviksi kunnallisessa ja hallinnollisessa suhteessa Haagan kauppalan ja Huopalahden, Kulosaaren ja Oulunkylän kuntien alueet kokonaisuudessaan sekä Helsingin maalaiskunnasta Brändön, Båtvikin, Mjölön, Nackbölen, Tomtbackan ja Turholman yksinäistalot sekä Botbyn, Degerön, Domarbyn, Härtonäsin, Kånanan, Malmin, Mellungsbyn, Pakinkylän, Santa-haminan, Staffansbyn, Talin ja Viikin kylät kokonaisuudessaan sekä Kårbölen kylästä erinäiset tilat vesi- ja maatiluksineen.

Esikaupunkialueita tulee siten eri puolilta ja erilaisilta etäisyyksiltä liitettäväksi kaupungin yhteyteen. Lähinnä kaupungin keskusosia sijaitsevat Haagan, Huopalahden ja Kulosaaren yhdyskunnat. Oulunkylään on Helsingin asemalta rautateitse 7 km, Pukinmäkeen 9 km, Malmille 11 km ja Tapanilaan 13 km. Pakinkylään on Oulunkylästä 1 km maanteitse.

Huomattava on, että suurimpaan osaan liitosalueista ovat maantieyhteydet Helsingistä hyvät ja niiden varassa linja-autoliikenne säännöllisissä oloissa vilkasta. Lisäksi on Haagaan, Huopalahteen ja Kulosaaren Helsingistä yhteys raitiotieitse. Oulunkylään ja Helsingin maalaiskunnan liitosalueille tarjoo taas rautatie hyvät yhteydet.

II. Liitosalueen asujamisto.

Liitosalueen mukana tulee kaupungin piiriin siirtymään n. 44,000 asukasta, jotka ns. poliisikomitean käytettävissä olleen väestölaskelman mukaan jakaantuvat seuraavasti:

Haaga		2,990
Helsingin maalaiskunta		23,479
Huopalahti:		
Lauttasaari	5,229	
Munkkiniemi	6,786	12,015
Kulosaari		1,265
Oulunkylä		4,302

Sairaanhoitopaikkojen tarpeen tyydyttämisen kannalta on verrattain suotuisassa asemassa Kulosaaren yhdyskunta, joka sijaitsee lähellä Helsinkiä ja jonka asukasluku on vähäinen. Lisäksi sikäläinen asujamisto on suhteellisen vaurasta, joten se voinee suurelta osalta turvautua kaupungissa sijaitseviin yksityissairaaloihin, tarvitsematta rasittaa kaupungin kunnallissairaalan yleisiä osastoja.

Sitä vastoin vaativat sairaanhoitopaikkojen tarpeen tyydyttämisen kannalta kaupunkikunnan erityistä huomiota osakseen Haagan tiheähkö yhdyskunta, Huopalahteen kuuluvat Lauttasaaren ja Munkkiniemen väkirikkaat yhdyskunnat, Oulunkylän yhdyskunta sekä Helsingin kaupungista verrattain kaukana sijaitsevat Helsingin maalaiskunnasta erotettavat Pakinkylän, Pukinmäen, Malmin ja Tapanilan yhdyskunnat, joissa kaikissa on melkoinen asujamisto vähävaraisine kerroksineen.

III. Alueliitoksen yhteydessä saatavat sairaanhoitopaikat.

Alueliitoksen yhteydessä Helsingin kaupunki tulee saamaan sairaanhoitopaikkoja seuraavasti:

<i>Haaga.</i>		
Kellokosken sairaalassa		4 paikkaa
Kiljavannummen parantolassa		5 »
		9 »
<i>Helsingin maalaiskunta.</i>		
Tammisaaren piirimielisairaalassa	38	
Kunnalliskodin mielitautiosastossa	23	61 paikkaa
Meltolan parantolassa	14	»
Kiljavannummen parantolassa	5	»
Malmin sairaalan tuberkuloosiosastossa	20	39 »
		100 »
<i>Huopalahti.</i>		
Tammisaaren piirimielisairaalassa		2 paikkaa
Kiljavannummen parantolassa	7	
Meltolan parantolassa	6	13 »
		15 »
<i>Kulosaari.</i>		
Tammisaaren piirimielisairaalassa		5 paikkaa
Meltolan parantolassa		2 »
		7 »
<i>Oulunkylä.</i>		
Tammisaaren piirimielisairaalassa		12 paikkaa
Kiljavannummen parantolassa		2 »
		14 »

Helsingin kaupunki tulee niin ollen saamaan alueliitoksen yhteydessä Tammi-
saaren piirimielisairaalaista 57 paikkaa ja Kellokosken sairaalasta 4 paikkaa eli
yhteensä 61 mielitautisten paikkaa, mihin lisäksi tulee Helsingin maalaiskunnan
kunnalliskodin mielitautisten osasto, jonka virallinen paikkaluku on 23, mutta
johon potilaita niiden laadusta riippuen voitaneen sijoittaa jopa 30, saaden kau-
punki siten yhteensä 84 virallisesti vahvistettua hoitopaikkaa mielisairaita varten.

Tuberkuloosipotilaita varten kaupunki tulee saamaan Meltolan parantolasta
22 ja Kiljavannummen parantolasta 19 paikkaa eli yhteensä 41 parantolapaikkaa,
mihin lisäksi tulee Malmin sairaalan 20 paikkaa käsittävä tuberkuloosiosasto,
saaden kaupunki siten yhteensä 61 paikkaa keuhkotautipotilaita varten.

Kuten edellä olevasta ilmenee, kaupunki ei tule saamaan esikaupunkiliitoksen
yhteydessä Malmin sairaalan lasarettiosastoa, jonka paikkaluku on n. 40, eikä
liioin tähän sairaalaan liitettyä kulkutautiosastoa, jonka paikkaluku on samoin
n. 40, vaikka tämän sairaalan, joka on verrattain uudenaikainen, piti alkuperäisen
jakosuunnitelman mukaan tulla kokonaisuudessaan kaupungin omaisuudeksi.

Liitosalueen sairaanhoitopaikkojen tarpeen kannalta voi siis ainoastaan
erinäisin järjestelytoimenpitein olla käytäntöä Malmin sairaalan tuberkuloosi-
osaston mukana saatavilla 20 paikalla, mainittu osasto kun ei ole itsenäinen, vaan
pelkkä vuodeosasto, joka on taloudeltaan täysin kytketty pääsairaalaan. Varsin
vaikeata tulee olemaan käyttää hyväksi Helsingin maalaiskunnan kunnalliskodin
mielitautisten osaston mukana saatavia 23 paikkaa, sillä mainittu osasto on epä-
itsenäisenä liittynyt kunnalliskotiin, joka jää maalaiskunnan haltuun.

Mainittakoon vielä, että Malmin sairaalan tuberkuloosiosastoa samoin kuin
kulkutautiosastoa sekä Helsingin maalaiskunnan kunnalliskodin mielitautisten
osastoa hoitaa kunnanlääkäri, jonka asunto on omaisuudenjaossa määrätty kuulu-
maan Helsingin kaupungille.

Liitosalueen mukana tulevista paikoista puhuttaessa voitaneen ottaa myös
huomioon, mitä kaupunki mahdollisesti saa liitosalueen kuntien paikkoja Uuden-
maan läänin ruotsinkielisten ja kaksikielisten kuntien suunnitteilla olevasta
yhteisestä lasarettisairaalaista. Paikkoja ovat päättäneet siitä merkittä Haagan
kauppala ja Oulunkylän kunta kumpikin 10 ja Kulosaaren kunta 3 eli yhteensä
23 paikkaa. Kuntainliittoa, joka vastaisi sairaalahankkeesta, ei kuitenkaan ole
vielä lopullisesti perustettu.

IV. Liitosalueen sairaanhoitopaikkojen tarve ja sen tyydyttäminen.

1. Lasarettipaikat.

Kuten edellä esitetystä ilmenee, Helsingin kaupunki ei saa alueliitoksen
yhteydessä yhtään lasarettipaikkaa. Tällaisia paikkoja on Tukholman kaupungin
laskettu tarvitsevan 6.6 tuhatta asukasta kohti, ja Helsingin kaupungilla on
niitä nykyisin samaa asukasmäärää kohti, 4.93, mikä suhde ennen sotiamme
oli pienemmän asukasluvun takia melkoisesti parempi. Lasarettipaikkoja
katsottiin ennen sotiamme tarvittavan vähintään 4 tuhatta asukasta kohti.
Tämän mukaan tarvittaisiin liitosalueen 44,000 asukasta varten ainakin
n. 180 paikkaa, mutta todellisuudessa vielä enemmän, koska vallitsevien ahtaiden
asunto-olojen vuoksi sairaiden kotihoito ei tule kysymykseen siinä määrin kuin
aikaisemmin, jolloin olosuhteet olivat tässä suhteessa paremmat.

Esikaupunkiliitoksen aiheuttaman lasarettipaikkojen tarpeen tyydyttäminen
muodostuu siis nykyoloissa vaikeaksi pulmaksi.

Kirurgisia hoitopaikkoja kaupungilla on Marian sairaalassa 138 ja S.P.R:n sairaalassa 125 eli yhteensä 263 paikkaa, jotka yleensä on tarvittu täyteen määrään kaupunkikunnan nykyisen alueen asujamista varten. Valtion kanssa tehdyn sopimuksen mukaan kaupungin olisi pitänyt Meilahteen rakennettavasta yliopistosairaalasta sille tulevista 235 paikasta tähän mennessä saada 100 kirurgista paikkaa, jotka olisivat riittäneet tyydyttämään liitosalueenkin tarvetta. Liitosalueen asukkaat saanevat siis kuten tähänkin asti käyttää hyväkseen kirurgista klinikkaa, minkä käyttöön valtio on velvollinen suostumaan sitä suuremmalla syyllä, kun se ei ole sopimuksen mukaisesti rakentanut kaupungin käytettäväksi mainittuja 100 kirurgista paikkaa. Vaikka liitosalueen asukkaat saisivat kaupungin omien kirurgisten paikkojen lisäksi käyttää kirurgista klinikkaa, muodostuu kirurgisen avun saanti liitosalueen asukkaille toistaiseksi epätyydyttäväksi, vallankin ensiaputapauksissa.

Kirurgisten hoitopaikkojen yhteydessä kiintyy huomio myös korva-, kurkkuja nenätautien paikkoihin, joita kaupungilla valitettavasti ei ole nykyisin lainkaan. Yliopistosairaalan rakentamisesta tehdyn sopimuksen mukaan kaupungin olisi tullut saada mainittuja paikkoja tähän mennessä 40, mutta niiden saanti siirtyy parhaassakin tapauksessa parilla vuodella. Kun yliopiston vanha korvaklinikka, johon kaupungin nykyisen alueen ja liitosalueen asukkaiden täytyy siis toistaiseksi turvautua, tarjoaa tässä suhteessa liian vähän mahdollisuuksia, olisi lisäpaikkoja saatava vaikkapa väliaikaisin toimenpitein.

Silmätautien hoitopaikkoja on kaupungin käytettävänä Kivelän sairaalassa 10, ja kysymyksessä on 10 lisäpaikan saanti kohdakkoin, joten kipein tarve voitaneen täten tyydyttää myös liitosalueen osalta. Valtion kanssa tehdyn sopimuksen mukaan kaupungin olisi pitänyt tähän mennessä saada Meilahteen rakennettavasta yliopistosairaalasta 40 silmätautien paikkaa. Mainitun klinikan rakennustyöt ovat kuitenkin vasta alkuvaiheessa.

Sisätautien paikkoja, joiden tarve muodostuu ehkä vielä polttavammaksi kuin kirurgisten paikkojen, on kaupungin käytettävissä Marian sairaalassa 166 ja Kivelän sairaalassa 441, joista silmätautien osasto saanee ennen pitkää käyttöönsä 10 paikkaa. Käytettävissä oleva sisätautien paikkamäärä on ollut tarpeen kaupungin nykyistä asujamista varten. Onpa Kivelän sairaalan mielitautien osaston täytynyt luovuttaa saman sairaalan sisätautien osaston käytettäväksi toistaiseksi satakunta ylimääräistä paikkaa. Jatkuvastikin olisi voitava pitää sisätautien osaston käytössä ainakin jokin määrä tällaisia lisäpaikkoja, mikä edellyttää Nikkilän paikkaluvun tilapäistä korottamista Kivelän sairaalan mielitautisten osaston paikkaluvun supistamiseksi. Mainittakoon vielä, että valtion kanssa tehdyn sopimuksen mukaan kaupungin pitäisi viimeistään vuoden 1947 loppuun mennessä saada Meilahteen rakennettavasta yliopistosairaalasta 100 sisätautipaikkaa. Kaikkiaan tulee kaupunki tästä sairaalasta sopimuksen mukaan saamaan 260 sisätautisten hoitopaikkaa.

Mitä tulee naisten tautien hoitopaikkoihin, on kaupungin käytettävissä sellaisia naisten klinikassa 125. Näillä paikoilla, joita viime aikoina ei ole tarvinnut käyttää täyteen määrään, tarjoutunee siis hoitomahdollisuuksia myös esikaupunkilaisille, jotka tähänkin saakka ovat käyttäneet naisten klinikassa olevia valtion paikkoja ja saanevat vastakin turvautua näihin paikkoihin, mikäli kaupungin omat paikat eivät riitä.

Synnytyspaikkoja on kaupungilla naisten klinikassa 100 ja professori O. A. Boijen sairaalassa erikoissopimuksen nojalla 18. Viime aikoina nämä paikat ovat

hyvin riittäneet. Kuluvan vuoden syyspuolella ne joutunevat täyteen käyttöön, mutta ensi vuonna niiden kysyntä tasaantunee tyydyttämään myös liitosalueen väestön synnytyspaikkojen tarvetta. Mikäli kaupungin paikat eivät riitä, saataneen lisäksi käyttää naistenklinikassa valtion paikkoja, joihin liitosalueen yhdyskunnat ovat tähänkin asti etupäässä turvautuneet, sekä kättilöopiston paikkoja.

Lastentautipaikkoja kaupungilla on tällä haavaa vain 68 Marian sairaalassa, mutta kohdakkoin valmistuvasta lastenklinikasta kaupunki saa sopimuksen mukaan lisää 100 paikkaa, joiden varassa myös liitosalue saanee tarpeensa tyydytetyksi, vallankin kun välttämättömyyden vaatiessa lisäksi voitaneen käyttää valtion paikkoja.

Tässä yhteydessä on myös syytä mainita, että kaupungin kunnalliskodin yhteydessä toimii sairaala, jossa on 208 paikkaa ja poliklinikka. Toivottavaa olisi, että jälkimmäinen voisi jossakin määrin palvella myös ympäristön ja liitosalueenkin tarvetta.

2. Tuberkuloottisten hoitopaikat.

Alueliitoksen yhteydessä kaupunki tulee saamaan, kuten edellä on mainittu, 41 parantolapaikkaa ja 20 käyttömahdollisuuksiltaan toistaiseksi epämääräistä paikkaa Malmin sairaalan tuberkuloosiosaston mukana. Nämäkin paikat lukuun ottaen liitosalue antaa käytettäväksi kutakin sen tuhatta asukasta kohti 1.4 paikkaa.

Kaupungilla on ollut tähän saakka käytettävänäan keuhkotautisia varten tuberkuloosisairaalassa 466 paikkaa, joista vakinaisia 392, Kiljavannummen parantolassa 140 ja Meltolan parantolassa 50 paikkaa eli yhteensä 656 paikkaa, mikä vastaa tuhatta asukasta kohti 2.19 paikkaa. Tätä määrää on näihin saakka pidetty riittävänä, mutta äsken on tuberkuloosihuoltotoimiston taholta ilmoitettu käytettävissä oleva paikkamäärä riittämättömäksi ja puhutaan melkoisesta paikkojen vajauksesta, joka olisi tavalla tai toisella täytettävä. Tuberkuloosisairaalain hoitopaikkojen huomattavaa lisäämistä on tämän vuoksi suunniteltu. Myös olisi syytä pitää vireillä kysymystä ylimääräisten paikkojen saannista Kiljavannummen ja Meltolan parantoloista kaupungin potilaiden käytettäväksi. Täten järjestyisi hoitomahdollisuuksia tuberkuloosipotilaille myös liitosalueen osalta.

3. Mielitautisten hoitopaikat.

Kaupunki tulee liitosalueen mukana saamaan, kuten edellä on mainittu, Kellokosken sairaalasta 4 ja Tammisaaren piirimielisairaalasta 57 paikkaa, joiden jälkimmäisten käyttö muodostuu hankalaksi pitkän kuljetusmatkan takia, sekä 23 käyttömahdollisuuksiltaan kyseenalaista paikkaa Helsingin maalaiskunnan kunnalliskodin mielitautisten osaston mukana. Nämäkin paikat kuitenkin lukuun ottaen kaupunki tulee saamaan 84 mielitautisten sairaanhoitosijaa eli tuhatta liitosalueen asukasta kohti 1.91 paikkaa. Saatavien paikkojen määrää on pidettävä liian pienenä, sillä kaupungilla on tähän asti ollut käytettävänäan ja sen on katsottu tarvitsevan vähintään n. 5 tällaista paikkaa tuhatta asukasta kohti. Vastavaanlainen suhde edellyttäisi liitosalueen asukasmäärää varten 220 mielitautisten hoitopaikkaa, joten niiden vajaus liitosalueen osalta muodostuu melkoiseksi.

Tämän vajauksen täyttämiseksi on ensi sijassa turvaututtava Nikkilän sairaalaan. Sen viralliseksi paikkaluvuksi on määrätty 974 eli sama määrä, mihin

rauhanaikaisten sijoitusnormien mukaan oli tultu. Tätä määrää sotien aikana ylitettiin, ja ylitysoikeus olisi hankittava myös ainakin lähintä vastaisuutta ja nimenomaan liitosalueen tarvetta silmällä pitäen. Nikkilän sairaalan paikkaluvun tilapäisen lisäämisen tekee tarpeelliseksi myös sekin, että Kivelän sairaalan mielitautien osaston paikkoja tulisi kohdakkoin voida supistaa sairaalan sisätautien osaston hyväksi, kuten edellä on huomautettu.

4. Kulkutautipaikat.

Syytä on vielä erikseen kiinnittää huomiota liitosalueen osalta kulkutautipaikkojen tarpeen tyydyttämiseen, sillä tällaisia paikkoja kaupunki ei tule saamaan alueliitoksen mukana, Malmin sairaalan kulkutautien osaston jäädessä Helsingin maalaiskunnan omaisuudeksi.

Mikäli suuria epidemioita ei esiinny, voidaan liitosalueenkin tarve tyydyttää kaupungin kulkutautisairaalassa, jossa tavallisten lastentautipaikkojen käyttöä voidaan rajoittaa sitäkin suuremmalla syyllä, koska kohdakkoin avattavasta lastenkliniikasta kaupunki tulee saamaan sopimuksen mukaan 100 paikkaa. Mikäli sitä vastoin toisinaan sattuu suuria epidemioita, on kaupungin kokonais-
tarpeen kannalta ryhdyttävä tilanteen mukaisiin toimenpiteisiin ylimääräisten kulkutautipaikkojen hankkimiseksi, silmällä pitäen samanaikaisesti siis myös liitosalueen tarvetta.

V. Käytännölliset toimenpiteet.

Esikaupunkiliitoksen aiheuttaman sairaanhoitopaikkojen tarpeen tyydyttämistä vaikeuttaa tällaisten paikkojen yleensä kasvamassa oleva kysyntä, jonka johdosta kaupungin sairaalat ovat jo nykyisin kuormitetut jotakuinkin täyteen määräänsä. Osittain on niissä esiintynyt suoranaista paikkapulaa. Tähän on huomattavalta osalta vaikuttamassa asuttopulasta johtunut asumistiheys, jonka vuoksi sairaiden kotihoito ei tule kysymykseen siinä määrin kuin aikaisemmin.

Käytännöllisinä toimenpiteinä sairaalahoidon järjestämiseksi silmällä pitäen sekä liitosalueen paikallista että alueliitoksen mukana lisääntyvän kaupunkilaisväestön tarvetta yleensä komitea esittää seuraavan ohjelman toteuttamista.

1) On pyrittävä mahdollisuuksien mukaan järjestämään ylimääräisiä hoitopaikkoja kaupungin sairaaloissa, erityisesti Nikkilän sairaalassa ja tuberkuloosisairaalassa.

Toimenpiteistä huolehtiminen katsottaneen sairaalahallituksen asiaksi.

2) On koetettava, mikäli tarve vaatii ja mahdollista on, saada järjestetyksi kaupungin potilaita varten ylimääräisiä paikkoja Kiljavannummen ja Meltolan parantoloista sekä Kellokosken sairaalasta.

Tästä aiheutuvat käytännölliset toimenpiteet kuulunevat terveydenhoitolautakunnan alaiselle tuberkuloosihuoltotoimistolle parantolapaikkojen ja sielullisesti sairaiden vastaanottolaitokselle Kellokosken sairaalan paikkojen suhteen.

3) On saatava Lapinlahdenkadun vanha kansakoulurakennus lähivuosina käytettäväksi, kuten jo aikaisemmin on suunniteltu, Marian sairaalan yhteydessä, jolloin tänne olisi järjestettävä mm. korva-, nenä- ja kurkkutautien osasto.

Kaupunginhallituksen tulisi irroittaa sanottu koulurakennus ensi tilassa sairaalatarkoitukseen ja antaa sairaalahallituksen tehtäväksi suunnitella tästä johtuvat käytännölliset toimenpiteet.

4) On koetettava saada Helsingin maalaiskunnalta Malmin sairaalan lasarettiosasto ja mahdollisesti myös kulkutautiosasto ostetuiksi kaupungin haltuun,

vaikkapa ehdolla, että kaupunki luovuttaisi toistaiseksi maalaiskunnan käyttöön itsekustannuksin jonkin määrän paikkoja. Toisessa sijassa voisi tulla kysymykseen myös mainittujen sairaalaosastojen vuokraaminen kaupungin käyttöön.

Kaupunginhallitus suorittanee Helsingin maalaiskunnan asianomaisen elimen kanssa neuvottelut kysymyksessä olevien sairaalaosastojen ostamisesta tai vuokraamisesta ja siinä tapauksessa, että neuvottelut johtavat myönteiseen ratkaisuun, antanee sairaalahallituksen tehtäväksi laatia suunnitelma Malmin sairaalan käytöstä kaupungin laskuun.

5) Mikäli Malmin sairaalaa ei saada ostetuksi tai vuokratuksi, olisi ensi tilassa ryhdyttävä suunnittelemaan liitosalueen pohjoisia osia varten lasaretti-sairaalaa poliklinikkoineen ja heti aluksi varattava sairaalaa varten riittävä alue.

Sairalahallitus saanee tarvittaessa tehdä tässä suhteessa asianmukaiset ehdotuksensa.

6) Edellistä myöhemmässä vaiheessa olisi perustettava Käpylän läheisyyteen seutukunnan tarpeita varten lasarettisairaala poliklinikkoineen ja varattava sairaalaa varten ensi tilassa riittävä alue.

Sairalahallitus saanee tehdä kaupunginhallitukselle ehdotuksen sairaalan paikasta.

7) Siihen mennessä, kunnes edellä mainittu sairaalahanke toteutuu, kysymyksessä olevien kaupunginosien asukkaat voinevat tyydyttää sairaalahoidon tarvettaan niillä paikoilla, jotka liitosalueen kunnat ovat merkinneet Uudenmaan ruotsinkielisten ja kaksikielisten kuntain yhteisestä sairaalasta ja jotka kaupunki mahdollisesti tulee siitä merkitsemään.

8) Olisi laajennettava, mikäli mahdollista, kunnalliskodin sairaalaan liittyvän poliklinikan toimintaa siten, että sitä voisi käyttää hyväkseen myös lähimän ympäristön asutus.

Kaupunginhallitus tehnee tässä suhteessa aloitteen huoltolautakunnalle, jonka alainen kunnalliskoti sairaaloineen on.

9) Olisi tutkittava mahdollisuutta järjestää jokin itsenäinen poliklinikka kaupungin pohjoisia osia ja liitosaluetta varten. Olisi varattava kaupungin edustajalle tai edustajille tilaisuus tutustua Tukholmassa ja mahdollisesti myös Göteborgissa tällaisten itsenäisten poliklinikkain sijaintiin ja toimintaan sekä perehtyä niissä saatuihin kokemuksiin, samalla kuin yleensäkin ottaa selkoa, mitä näissä kaupungeissa on tehty esikaupunkialueiden ja muiden laitaosien sairaanhoitotarpeen tyydyttämiseksi, millä selvityksellä voisi olla ohjaava merkitys kaupungin vastaisen sairaalapolitiikan suunnittelussa.

Kaupunginhallitus tehnee tässä suhteessa ratkaisun.

10) Olisi saatava kaupungin sairaaloissa toimivat sotavammalaitoksen osastot lopettamaan toimintansa viimeistään kuluvan vuoden loppuun mennessä, jotta kaupungin sairaalat olisivat ensi vuoden alusta alkaen kokonaisuudessaan kaupungin ja myös liitosalueen potilaiden käytettävissä.

Kaupunginhallituksen lääkintöhallituksen sotavammaosastolle sairaalahallituksen aloitteesta kohdistama tätä tarkoittava vetoisuus olisi saatava ratkaisuun.

11) Kaupunginhallituksen tulisi tehokkaasti valvoa, että valtio täyttää Meilahteen rakennettavan yliopistosairaalan suhteen kaupungin kanssa tekemänsä sopimuksen.

Helsingissä toukokuulla 1945.

J. W. Keto.

F. Langenskiöld.
T. W. Wartiovaara.

Atte Pohjanmaa.
Mikko Saarenheimo.